GESKIEDENIS KWARTAAL 1 GRAAD 7

HANDEL OOR DIE SAHARA-WOESTYN

- Handel is koop en verkoop.
- Handel behels altyd ’n uitruil: een persoon gee iets aan iemand wat die item benodig of wil hê, en in ruil kry daardie persoon sommige ander goedere, of geld.
- ’n Winkelier gee jou byvoorbeeld die brood wat jy benodig en in ruil gee jy die winkelier geld.
- Hierdie uitruil van wat jy het vir wat jy benodig, is dwarsdeur tyd en plek beoefen.
- Dit het op ’n klein skaal tussen indiwiduele mense of families plaasgevind, maar ook op ’n groot skaal tussen stamme, volke en lande.
- Jy sal uitvind waar die Sahara-woestyn is deur die kaart hieronder te bestudeer en die vrae te beantwoord.

Wêreldkaart wat die ligging van die Saharawoestyn aandui

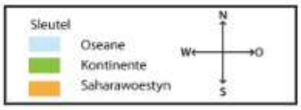

 Property of LS Summaries Anze 064 558 8122

DIE TRANS ATLANTIESE SLAWEHANDEL

INLEIDING TOT WES-AFRIKA EN DIE SLAWEHANDEL

WAT WAS DIE ATLANTIESE SLAWEHANDEL?

- Die Atlantiese slawehandel het in omtrent 1502 begin en het voortgegaan selfs na Brittanje dit in 1808 onwettig verklaar het.
- Geskiedkundiges het bereken dat gedurende hierdie tyd omtrent 11 miljoen Afrika-mense as slawe in die Amerikas verkoop is.

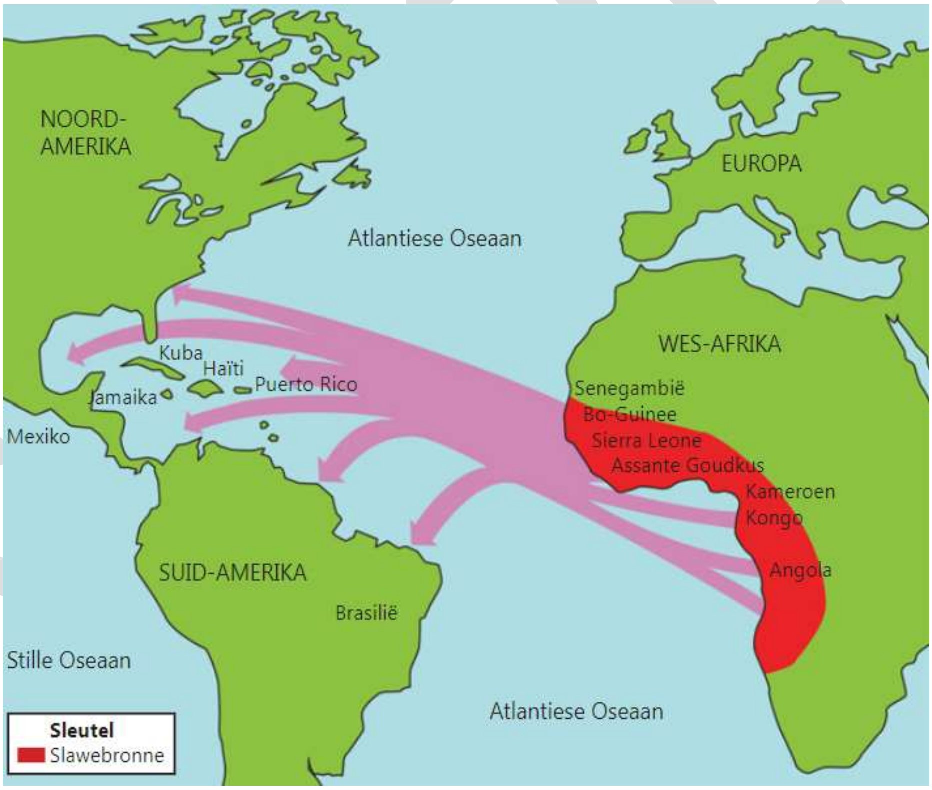

DIE AARD VAN SLAWERNY IN WES-AFRIKA VOOR DIE EUROPEëRS

- Een van die sterkste ryke in Wes-Afrika in die 15de eeu was die Songhai.
- Groot Songhai handelstede soos Timboektoe en Djenné het met stede so ver oor die Sahara-woestyn as Kaïro in Egipte handel gedryf.
- Sout was 'n belangrike handelsitem.
- Dit is per kameelkaravane oor die woestyn gebring en in stede soos Timboektoe vir tropiese produkte en goud verhandel.

 Property of LS Summaries Anze 064 558 8122

KOLONISASIE VAN DIE KAAP IN DIE 17DE EN 18DE EEU

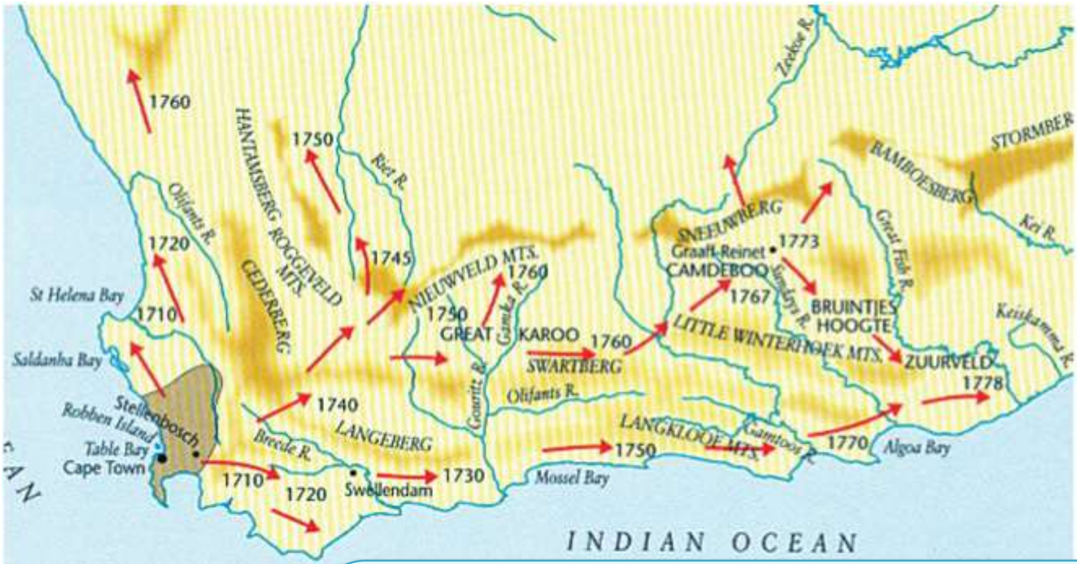

Engels	Afrikaanse vertaling
St Helena Bay	St Helenabaai
Saldanha Bay	Saldanhabaai
Table Bay	Tafelbaai
Mossel Bay	Mosselbaai
Algoa Bay	Algoabaai
Robben Island	Robben-eiland
Indian Ocean	Indiese Oseaan

Hierdie kaart wys die plekke waar die Nederlanders hulle gevestig het toe hulle tussen 1652 en 1780 in Suid-Afrika aangekom het. Die vier dorpe wat op die kaart gemerk is, is Suid-Afrika se oudste dorpe. Die oudste van die vier is die verste Wes.

WIE HET IN DIE KAAP GEWOON VOOR DIE AANKOMS VAN DIE NEDERLANDSE SETLAARS?

Mense	Leefstyl	Waar is hulle aangetref?
Khoi	Hierdie mense het lewendehawe aangehou soos beeste en bokke, maar het nie gewasse geplant nie. Hulle het redelik dikwels van plek tot plek getrek.	Naby die Kaap nedersetting (nou Kaapstad) en verder weg, moontlik tot omtrent 250 km weg.
San	Hierdie mense het gejag vir hulle vleis en wilde wortels, blare en vrugte versamel om te eet. Hulle het van plek tot plek getrek.	Verder weg van Kaapstad in die Kaapse berge.
Xhosa	Hierdie mense het lewendehawe soos beeste en bokke aangehou en het ook gewasse gekweek, Hulle het hulle meestal in een plek gevestig.	Slegs in die ver oostelike deel van die nedersetting. Die Nederlanders het hulle vir die eerste keer in die 1770's teëgekom.

OPPERHOOF MAQOMA EN XHOSA WEERSTAND

- Opperhoof Maqoma is in 1798 gebore.
- Sy vader was Ngqika, opperhoof van die Xhosas.
- Sy mense het in die Oostelike grensgebied tussen die Vis- en Keiskammariviere gewoon.
- In 1819, het Ngcuka ’n verdrag met die Britte onderteken waarvolgens die Xhosa-mense verder Oos na die grond anderkant die Keiskammarivier moes trek.
- Maqoma was baie kwaad hieroor.
- Maqoma het nog kwater geword toe hy gesien het dat Engelse en Hollandse boere grond tussen die Vis- en Keiskammarivier gegee is.
- Binne ’n paar maande het Maqoma en sy broer, Tyali, teruggetrek na hulle grond tussen die Vis- en Keiskammarivier.
- Die Britte het niks gedoen om dit te keer nie, solank as wat daar vrede was.
- Maqoma het opperhoof geword toe sy vader in die laat 1820’s dood is.
- Hy en sy mense het in die Amatolaberge gewoon waar, vandag nog, daar baie mooi woude is.
- Dit was maklik vir die Xhosa om vir die Britte weg te kruip.
- Moeilikheid het egter toegeneem oor veediefstal.
- Die wit boere het gekla dat die opperhoofde nie hul mense gekeer het om witbesitte beeste te steel nie.
- Die opperhoofde het gesê dat dit moeilik vir hulle was om dit te doen, aangesien hulle nie al die mense in ’n gebied kon beheer nie.
- Die wit boere het hul eie klopjagte georganiseer, of verrassingsaanvalle om beeste te herwin.
- Dikwels het hierdie klopjagte tot gevolg gehad dat die Xhosa-mans in die dorpies dood is en vroue en kinders ontvoer is.
- In die laat 1820’s, het die Kaapse owerhede besluit om Maqoma en sy mense uit die Visriviergebied uit te dryf.

SAMPLE